

Het nieuwe beroep van en de omgevormde opleiding tot basisverpleegkundige

4 oktober 2023

Vanaf schooljaar 2023-2024 wordt de hbo5-opleiding verpleegkunde omgevormd naar de graduaatsopleiding 'basisverpleegkunde'. Nieuwe studenten volgen vanaf dan de graduaatsopleiding basisverpleegkunde..

Federale gezondheidszorgberoepen

De aanleiding voor de omvorming van de opleiding is de invoering van het nieuwe beroep van basisverpleegkunde door de federale overheid, waardoor in de toekomst de volgende verpleegkundige beroepen naast elkaar zullen bestaan:

- het nieuwe beroep van basisverpleegkundige, waarvoor een graduaatsopleiding nodig is.
- en
- het beroep van 'verpleegkundige verantwoordelijk voor algemene zorg', waarvoor een bacheloropleiding nodig is.

Op deze wijze wordt er een duidelijk onderscheid gemaakt tussen beide profielen.

Deze 2 beroepen zullen in de toekomst binnen een gestructureerd zorgteam samenwerken. Het gaat om 2 complementaire profielen.

De omschrijving van deze beroepen is opgenomen in de [Gecoördineerde wet betreffende de uitoefening van de gezondheidszorgberoepen](#) van 10 mei 2015.

Het beroep van basisverpleegkundige wordt in de federale wet omschreven als *“een beoefenaar van de verpleegkunde die autonoom kan handelen in minder complexe situaties. In complexere situaties werkt hij/zij binnen een gestructureerd zorgteam in nauwe samenwerking met de verantwoordelijk algemeen ziekenverpleger en/of de arts. De basisverpleegkundige handelt in het kader van de preventie, het behoud en de bevordering van de gezondheid in relatie tot de kwaliteit van leven.”*

Het Koninklijk Besluit dat de verpleegkundige technische verstrekkingen die de basisverpleegkundige kan uitvoeren en de voorwaarden waaronder de basisverpleegkundige deze verstrekkingen kan uitvoeren bepaalt, is een eerste maal goedgekeurd door de federale ministerraad. De publicatie wordt binnenkort verwacht.

Gevolgen voor de opleidingen

Op basis van de federale wetgeving zullen er twee opleidingen worden aangeboden: de graduaatsopleiding basisverpleegkunde en de bacheloropleiding verpleegkunde.

Voor wie reeds is afgestudeerd in de hbo5-opleiding verpleegkunde of in de bacheloropleiding verpleegkunde verandert er niets. Zij blijven de titel 'verantwoordelijk algemeen ziekenverple(e)g(st)er' behouden.

Voor studenten die uiterlijk tijdens schooljaar 2022-2023 waren ingeschreven in de hbo5-opleiding verpleegkunde of in de bacheloropleiding verpleegkunde verandert er niets. Zij kunnen hun opleiding verder afwerken en zullen nog steeds de titel 'verantwoordelijk algemeen ziekenverple(e)g(st)er' ontvangen.

Alleen voor de studenten die starten in een verpleegkundige opleiding vanaf 1 september 2023 verandert de situatie. De 3-jarige graduaatsopleiding zal opleiden tot basisverpleegkundige, de 4-

jarige bacheloropleiding zal blijven opleiden tot verpleegkundige. De hbo5-opleiding verpleegkunde zal geleidelijk omgevormd worden tot de graduaatsopleiding basisverpleegkunde. Deze omvorming zal voltooid zijn tegen het schooljaar 2025-2026.

Basisverpleegkundigen die verder willen studeren om verpleegkundige verantwoordelijk voor algemene zorg te worden, zullen nog steeds een verkort programma aan de hogeschool kunnen volgen.

Initiatieven in Vlaanderen

Om de opleiding tot basisverpleegkundige vorm te geven, is een werkgroep opgericht met vertegenwoordigers van de scholen die de opleiding aanbieden, de onderwijsverstrekkers, de hogescholen, het ministerie van onderwijs en vorming en van de minister van onderwijs. Deze werkgroep zal rapporteren en de voortgang toelichten aan de bredere groep van stakeholders. De eerste terugkoppeling van een tussentijdse stand van zaken van de werkzaamheden van deze werkgroep naar de bredere groep van stakeholders staat gepland in december 2023.

De leden van de werkgroep zijn:

- Inneke Fichet (GO! Onderwijs van de Vlaamse Gemeenschap)
- Hildegard Schmidt / Sofie Truwant (OVSG)
- Koen Bouve (POV)
- Erik Hellinck (Katholiek Onderwijs Vlaanderen)
- Luc Van Camp (GO! Busleyden Atheneum Botaniek)
- Dave Verhelst (HBO5 Verpleegkunde Stuivenberg)
- Inge Cleeren (Provinciaal Instituut voor Verpleegkunde Hasselt)
- Ingrid Lingier (ZoWe Brugge)
- Carine D'hondt (Benedictuspoort Gent)
- Tine Dehandschutter (Sint-Norbertusinstituut Antwerpen)
- Patricia Claessens (Arteveldehogeschool)
- Matthias Waegemans (Erasmushogeschool Brussel)
- Koen Van Den Bossche (Thomas More)
- Candice De Windt (Zorgambassadeur)
- Els Titeca (kabinet minister van onderwijs en vorming)
- Liesbeth Hens (Departement onderwijs en vorming)
- Nina Mares (Departement onderwijs en vorming)
- Peter Bex (Departement Onderwijs en Vorming)
- Inge Biot (AHOVOKS)
- Elisabeth Serreyn (AHOVOKS)

In oktober wordt gestart met de opmaak van het [beroepskwalificatiedossier](#) voor de basisverpleegkunde. Onder procesbegeleiding van AHOVOKS zullen vertegenwoordigers van het werkveld het toekomstig federaal vastgelegde profiel hanteren om het beroep te definiëren, de nodige competenties te bepalen en de context, autonomie en verantwoordelijkheid van de beroepsbeoefenaar te beschrijven.

De erkenning van de beroepskwalificatie zal gebeuren nadat het Koninklijk Besluit dat de verpleegkundige handelingen van een basisverpleegkundige vastlegt door de federale regering is goedgekeurd en gepubliceerd werd in het Belgisch Staatsblad.

Gevolgen voor het werkveld

Zoals eerder aangegeven wordt de nieuwe opleiding geleidelijk uitgerold. De eerste afgestudeerde basisverpleegkundigen verwachten we op 30 juni 2026. Tot dan zullen alle afgestudeerden het gekende profiel blijven houden.

In tussentijd geven de scholen de omgevormde opleiding vorm. Zij zullen, samen met het werkveld, uitwerken welke aanpassingen noodzakelijk zijn aan bijvoorbeeld de stages van studenten.